

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

ZPRÁVA Z ANALÝZY

ROZHODOVACÍ PRAXE A JUDIKATURY

v oblasti státní služby podle zákona č. 234/2014 Sb.,

č. 361/2003 Sb. a zákona č. 221/1999 Sb.

v roce 2021

Zpracováno v rámci projektu Podpora profesionalizace a kvality státní služby a státní správy
CZ.03.4.74/0.0/0.0/15_019/0006173

Ministerstvo vnitra ČR
sekce pro státní službu

Praha, únor 2022

OBSAH

ÚVOD	3
1. Rozhodovací praxe ve věcech přijímání do služebního poměru	4
2. Rozhodovací praxe a judikatura ve věcech změn služebního poměru	6
3. Rozhodovací praxe a judikatura ve věcech odměňování	7
4. Rozhodovací praxe a judikatura ve věcech podmínek výkonu služby	10
5. Rozhodovací praxe ve věcech řízení ve věcech služby	12
6. Rozhodovací praxe a judikatura ve věcech skončení služebního poměru	14
7. Rozhodovací praxe a judikatura ve věcech kárné odpovědnosti	16
8. Rozhodovací praxe a judikatura ve věcech náhrady škody	17
ZÁVĚR	17

ÚVOD

Nezbytným předpokladem pro podporu adekvátní implementace zákona o státní službě je průběžné sledování rozhodovací praxe jednotlivých soudních instancí, a to rozhodovací praxe a judikatury nejen v oblasti státní služby, ale také v jiných druzích služebních poměrů.

Zpráva z analýzy shrnuje a vyhodnocuje stav rozhodovací praxe a judikatury v oblasti státní služby dle zákona č. 234/2014 Sb., o státní službě, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o státní službě“), a vybraných druhů služebních poměrů veřejných zaměstnanců v České republice dle zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů“), a zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o vojácích z povolání“).

Materiál byl zpracován v rámci projektu Podpora profesionalizace a kvality státní služby a státní správy, registrační číslo CZ.03.4.74/0.0/0.0/15_019/0006173, spolufinancovaného z Operačního programu Zaměstnanost a řešeného sekci pro státní službu. Cílem této konkrétní aktivity nazvané „Zpráva z analýzy rozhodovací praxe a judikatury“ je poskytnout aktuální přehled rozhodovací praxe a judikatury podle zákona o státní službě, zákona o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů a zákona o vojácích z povolání s cílem poučit se ze vzájemné prostupnosti právních úprav daných zaměstnaneckých poměrů veřejného sektoru.

V rámci přípravy tohoto materiálu byla analyzována všechna soudní rozhodnutí s právní větou týkající se výše zmíněných právních předpisů, která byla zveřejněna v roce 2021 na stránkách Nejvyššího správního soudu.

Rozhodnutí náměstka ministra vnitra pro státní službu byla anonymizována a analyzována jako rozhodnutí odvolacího orgánu ve věcech státní služby. Odvolacím orgánem ve věcech kárné odpovědnosti je kárná komise druhého stupně a v ostatních věcech služby je jím nadřízený služební orgán. Dle § 162 odst. 4 zákona o státní službě je nadřízeným služebním orgánem náměstek ministra vnitra pro státní službu pouze vůči vedoucímu služebního úřadu, který nemá nadřízený služební úřad, státnímu tajemníkovi, personálnímu řediteli sekce pro státní službu a ve věcech, v nichž rozhodl náměstek pro státní službu. Z toho vyplývá, že sekce pro státní službu není jediným odvolacím místem v řízeních dle zákona o státní službě. V rámci projektu byla zpracovávána pouze rozhodnutí vydaná náměstkem ministra vnitra pro státní službu jako odvolacím orgánem.

Z důvodu velké obsáhlosti zákona o státní službě se materiál zaměřuje pouze na určité instituty, které jsou obsaženy v zákoně o státní službě. Mezi vybrané instituty patří přijímání do služebního poměru, odměňování, podmínky výkonu služby, řízení ve věcech služby, změny služebního poměru a skončení služebního poměru.

1. Rozhodovací praxe ve věcech přijímání do služebního poměru

Podmínky vzniku služebního poměru podle zákona o státní službě jsou stanoveny především v § 20 a následujících zákona o státní službě. Služba je vykonávána ve služebním poměru na dobu neurčitou nebo na dobu určitou, přičemž státní zaměstnanci vykonávají službu zpravidla ve služebním poměru na dobu neurčitou. Do služebního poměru se osoba přijímá rozhodnutím služebního orgánu zejména na základě úspěchu ve výběrovém řízení. Spolu s rozhodnutím o přijetí do služebního poměru rozhodne služební orgán o zařazení státního zaměstnance na služební místo nebo o jmenování státního zaměstnance na služební místo představeného.

V roce 2021 bylo zpracováno a anonymizováno celkem 91 rozhodnutí týkajících se přijetí do služebního poměru, vydaných náměstkem ministra vnitra pro státní službu jako odvolacím orgánem, z nichž 38 rozhodnutí bylo odvolacím orgánem dle § 90 odst. 5 správního řádu potvrzeno. Čtyři rozhodnutí byla odvolacím orgánem dle § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu změněna tak, aby odpovídala zjištěnému skutkovému stavu a platné právní úpravě. Dvě rozhodnutí byla zamítnuta pro opožděnost dle § 92 odst. 1 správního řádu. Zrušeno a vráceno dle § 90 odst. 1 písm. b) správního řádu bylo celkem 43 rozhodnutí, přičemž 27 z důvodu procesních pochybení správního orgánu. V porovnání s předchozími roky se jedná o přibližně stejný počet rozhodnutí, která byla z procesních důvodů zamítnuta. Nejčastějším důvodem pro zrušení rozhodnutí ve věci přijetí do služebního poměru a jeho vrácení správnímu orgánu, který rozhodnutí vydal, byly procesní vady. Konkrétně se jednalo o § 68 odst. 3 správního řádu, podle kterého je správní orgán povinen v odůvodnění rozhodnutí uvést důvody výroku rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí. Dalším procesním pochybením správního orgánu byla v sedmi případech nemožnost účastníků řízení vyjádřit se k podkladům před vydáním rozhodnutí ve věci, která je stanovena v § 36 odst. 3 správního řádu. Odvolací orgán se opakovaně ve svých rozhodnutích vyjádřil, že stanovení oboru služby by mělo vycházet zejména z fakticky vykonávaných činností na služebním místě a jejich povahy. Zároveň konstatoval, že okruh oborů služby nelze v rámci jednotlivých služebních míst uměle rozšiřovat jen proto, že na daném místě je z části vykonávána ta či ona činnost zahrnující další obor služby, ale musí se jednat o podstatnou část agendy daného služebního místa. Dalším pochybením bylo například nedostatečné zjištění skutkového stavu nebo nedostatečné individuální posouzení projednávané věci.

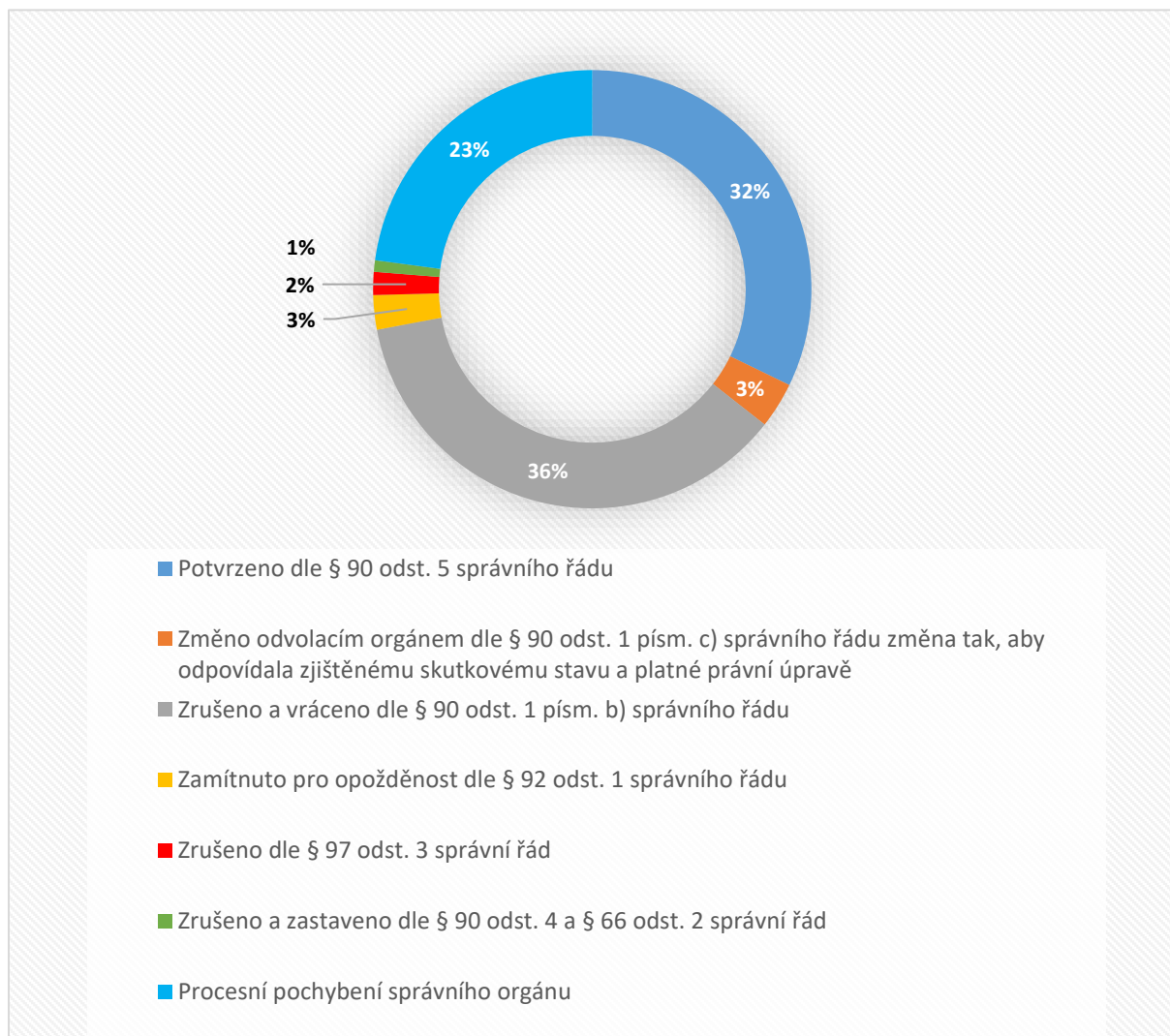
Ve věcech přijetí do služebního poměru nebylo publikováno soudní rozhodnutí s právní větou týkající se přijetí do služebního poměru u příslušníků bezpečnostních sborů ani u vojáků z povolání, a to ani v předcházejícím období 2019 a 2020.

Tabulka č. 1: Počet rozhodnutí ve věci přijetí do služebního poměru

Celkový počet rozhodnutí	91
Potvrzeno dle § 90 odst. 5 správního řádu	38
Zrušeno a vráceno dle § 90 odst. 1 písm. b) správního řádu	43
Změno odvolacím orgánem dle § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu změna tak, aby odpovídala zjištěnému skutkovému stavu a platné právní úpravě	4
Zamítnuto pro opožděnost dle § 92 odst. 1 správního řádu	3
Zrušeno dle § 97 odst. 3 správní řád	2
Zrušeno a zastaveno dle § 90 odst. 4 a § 66 odst. 2 správní řád	1
Procesní pochybení správního orgánu	27

Graf č. 1: Počet rozhodnutí ve věcech přijetí do služebního poměru

2. Rozhodovací praxe a judikatura ve věcech změn služebního poměru

Změny služebního poměru představují takové instituty zákona o státní službě, při jejichž uplatnění dochází k určité změně podmínek výkonu služby státního zaměstnance. Samotná změna služebního poměru není spojena s ukončením služebního poměru. Zákon o státní službě uvádí výčet a podrobnou právní úpravu změn služebního poměru v § 44 až § 70. Změnám služebního poměru se dále v podrobnostech věnuje metodický pokyn náměstka ministra vnitra pro státní službu č. 2/2019, kterým se stanoví podrobnosti ke změnám služebního poměru. Ustanovení § 44 zákona o státní službě řadí mezi změny služebního poměru vyslání na služební cestu, přeložení, zproštění výkonu služby, zařazení na jiné služební místo, změnu doby trvání služebního poměru, jmenování na služební místo představeného, odvolání ze služebního místa představeného, převedení na jiné služební místo, zařazení mimo výkon služby z organizačních důvodů, zařazení mimo výkon služby z důvodu mateřské nebo rodičovské dovolené, zařazení mimo výkon služby pro výkon funkce v odborové organizaci, zařazení mimo výkon služby pro pozastavení služby, zastupování, vyslání k výkonu služby v zahraničí a zařazení po jeho ukončení, vyslání národního experta, vyslání do orgánu nebo instituce Evropské unie, mezinárodní organizace, mírové nebo záchranné operace anebo za účelem humanitární pomoci v zahraničí, zkrácení služební doby, přerušování výkonu služby za účelem dalšího vzdělání nebo odborné stáže.

V hodnoceném období 2021 bylo analyzováno celkem 99 rozhodnutí náměstka ministra vnitra pro státní službu ve věcech změn služebního poměru. Nejčastěji bylo rozhodováno ve věci převedení na jiné služební místo, a to ve 41 případech. Mimo výkon služby bylo postaveno 30 zaměstnanců, kde oproti minulému roku je podobný vývoj jako u rozhodnutí o převedení. Ve věci odvolání představeného ze služebního místa bylo rozhodnuto ve 20 případech. Dále dvě rozhodnutí ve věci změny trvání služebního poměru, a dvě rozhodnutí o přeložení výkonu služby. Rozhodnutí služebního orgánu byla v 50 případech zrušena a zastavena nebo vrácena dle § 90 odst. 1 správního řádu. Nejčastějším důvodem zrušení bylo procesní pochybení a nedodržení povinnosti stanovené v § 68 odst. 3 správního řádu, tedy nedostatečné odůvodnění výroků rozhodnutí.

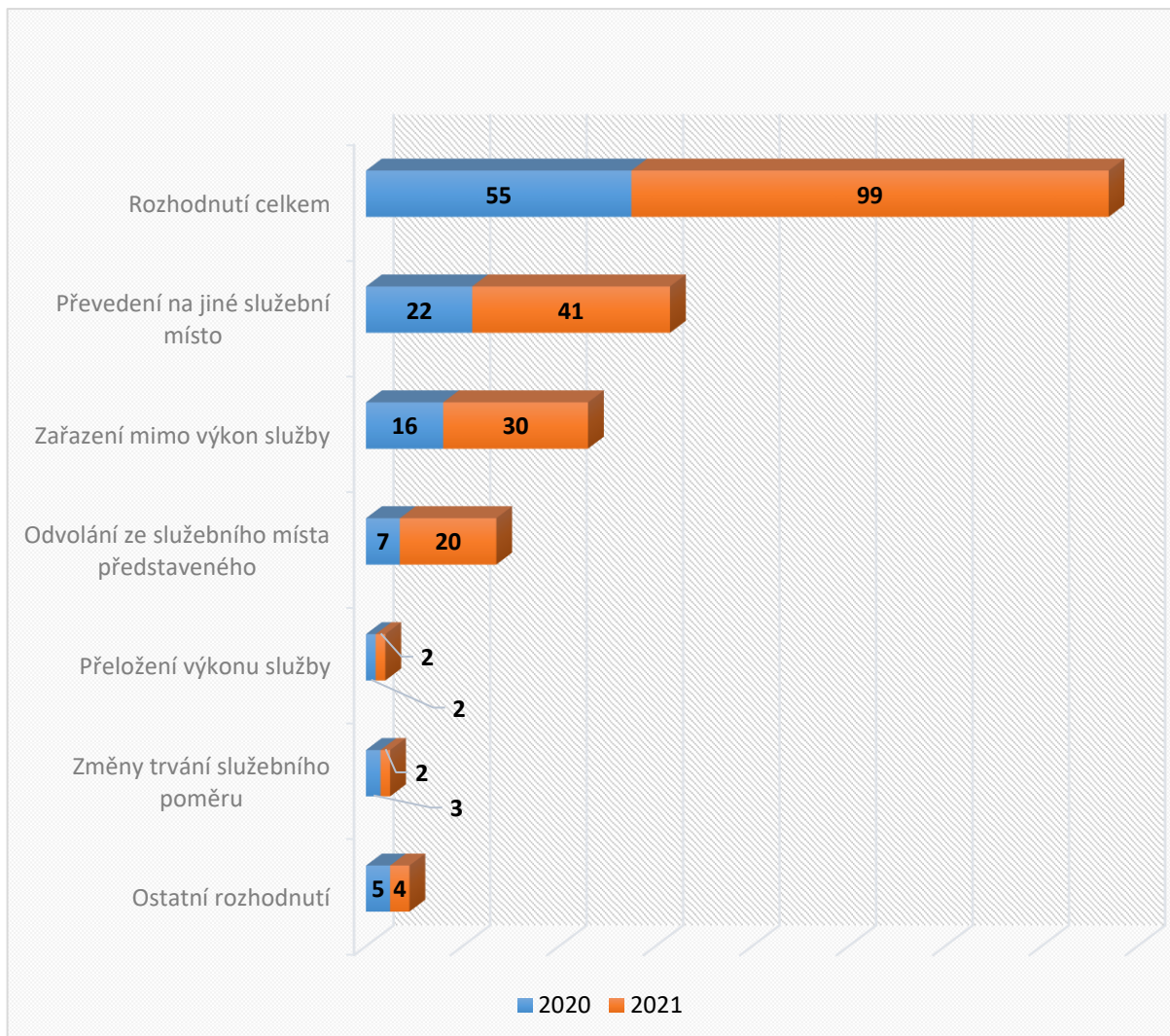
Tabulka č. 2: Rozhodovací praxe a judikatura ve věcech změn služebního poměru

Celkový počet rozhodnutí	99
Potvrzeno dle § 90 odst. 5 správního řádu	34
Zrušeno a zastaveno dle § 90 odst. 1 písm. a) správního řádu	8
Zrušeno a vráceno dle § 90 odst. 1 písm. b) správního řádu	42
Změno odvolacím orgánem dle § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu změna tak, aby odpovídala zjištěnému skutkovému stavu a platné právní úpravě	4
Zamítnuto pro opožděnost dle § 92 odst. 1 správního řádu	4
Zrušeno dle § 97 odst. 3 správní řád	2
Zrušeno a zastaveno dle § 90 odst. 4 a § 66 odst. 2 správní řád	3

Graf č. 2: Porovnání počtu rozhodnutí dle typu změny služebního poměru

3. Rozhodovací praxe a judikatura ve věcech odměňování

Spravedlivé odměňování státních zaměstnanců patří mezi základní zásady služebněprávních vztahů, které je zakotveno v čl. 28 Listiny základních práv a svobod. Každý zaměstnanec má ústavně zaručené právo na spravedlivou odměnu za odvedenou práci, přičemž tohoto práva se lze domáhat v mezích zvláštních zákonů (čl. 41 LZPS).

Konkrétně odměňování státních zaměstnanců upravuje část devátá, § 144 a následující, zákona o státní službě. Odměňování státních zaměstnanců se řídí, není-li stanoveno jinak, zákonem č. 262/2006 Sb., zákoník práce (dále jen „zákoník práce“). Odměňování státních zaměstnanců se dále řídí nařízením vlády o platových poměrech státních zaměstnanců v aktuálním znění a nařízením vlády o podrobnostech služebního hodnocení státních zaměstnanců a vazbě osobního příplatku státního zaměstnance na výsledek služebního hodnocení.

Výši platových tarifů s přihlédnutím k povinnostem a omezením při výkonu služby a k jeho významu, způsob jejich určení pro státní zaměstnance a podmínky pro určení započitatelné praxe stanoví vláda nařízením, zároveň tak vláda stanoví nařízením katalog správních činností a jejich zařazení podle složitosti, odpovědnosti a namáhavosti do jednotlivých platových tříd (nařízení vlády č. 302/2014 Sb., o katalogu správních činností). Dalšími složkami platu státního zaměstnance jsou tzv. nenárokové složky platu. Jsou jimi jednotlivé příplatky a případné odměny. Mezi příplatky patří např. příplatek za vedení, příplatek za službu přesčas, zvláštní příplatek (jehož konkrétní výši stanoví nařízení vlády č. 304/2014 Sb., o platových poměrech státních zaměstnanců) nebo osobní příplatek (tento příplatek závisí na výsledcích služebního hodnocení státního zaměstnance).

Odměňování příslušníků bezpečnostních sborů se řídí zákonem o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů a nařízením vlády, kterým se stanoví stupnice základních tarifů pro příslušníky bezpečnostních sborů. Složkami služebního příjmu jsou: základní tarif, příplatek za vedení, příplatek za službu v zahraničí, zvláštní příplatek, příplatek za službu ve svátek, osobní příplatek, odměna a služební příjem za službu přesčas. Za specifické instituty lze u příslušníků označit například výsluhový příspěvek, služební příjem po dobu prvního měsíce neschopnosti ke službě nebo příplatek za sportovní reprezentaci.

Odměňování vojáků se řídí zákonem o vojácích z povolání a nařízením vlády o služebních tarifech a o zvláštním příplatku pro vojáky z povolání. Složkami služebního platu jsou: služební tarif, výkonnostní příplatek, příplatek za službu v zahraničí, zvláštní příplatek, příplatek za zvýšenou odpovědnost, příplatek za služební pohotovost a odměna. Specifikem v odměňování vojáků z povolání jsou například zachovaný služební plat, služební plat po dobu prvního měsíce dočasné neschopnosti ke službě a výsluhový příspěvek.

V oblasti odměňování bylo v roce analyzováno celkem 115 rozhodnutí vydaných náměstkem ministra vnitra pro státní službu, přičemž nejčastěji bylo rozhodováno ve věci osobního příplatku, zejména ve vazbě na služební hodnocení, dále ve věci příplatku za vedení či stanovení zvláštního příplatku. Náměstek ministra vnitra pro státní službu potvrdil dle § 90 odst. 5 správního řádu celkem ve 48 rozhodnutí a 46 rozhodnutí zrušil a věc vrátil k dalšímu projednání dle § 90 odst. 1 písm. b) správního řádu. Nejčastějším důvodem pro zrušení rozhodnutí ve věci odměňování a jeho vrácení správnímu orgánu, který rozhodnutí vydal, byly procesní vady, zejména se jednalo o porušení povinnosti stanovené v § 68 odst. 3 správního řádu, podle kterého je správní orgán povinen řádně odůvodnit uvedené výroky rozhodnutí. Častým pochybením (ve 46 případech ze 116 rozhodnutí) služebního orgánu rovněž bylo nedostatečné zjištění skutkového stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v návaznosti na § 3 správního řádu.

Celkově bylo vydáno 23 rozhodnutí soudu týkajících se odměňování dle zákona o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů. Deset rozhodnutí vydal Nejvyšší správní soud, dvanáct rozhodnutí vydal Městský soud v Praze, jedno rozhodnutí vydal dne 19. května 2021, č. j. 30 Ad 4/2019 – 90 Krajský soud v Brně ve věci doplatku služebního příjmu, kdy rozsudek byl zrušen a vrácen. Nejvyšší správní soud zamítl celkem šest kasačních stížností a čtyři rozsudky zrušil a vrátil soudu k dalšímu řízení. Městský soud v Praze svým rozsudkem šest žalob zamítl a ve stejném počtu rozhodnutí zrušil a vrátil k novému projednání. Krajský soud v Brně žalobu zamítl. „Služební příjem musí odrážet všechny složky,

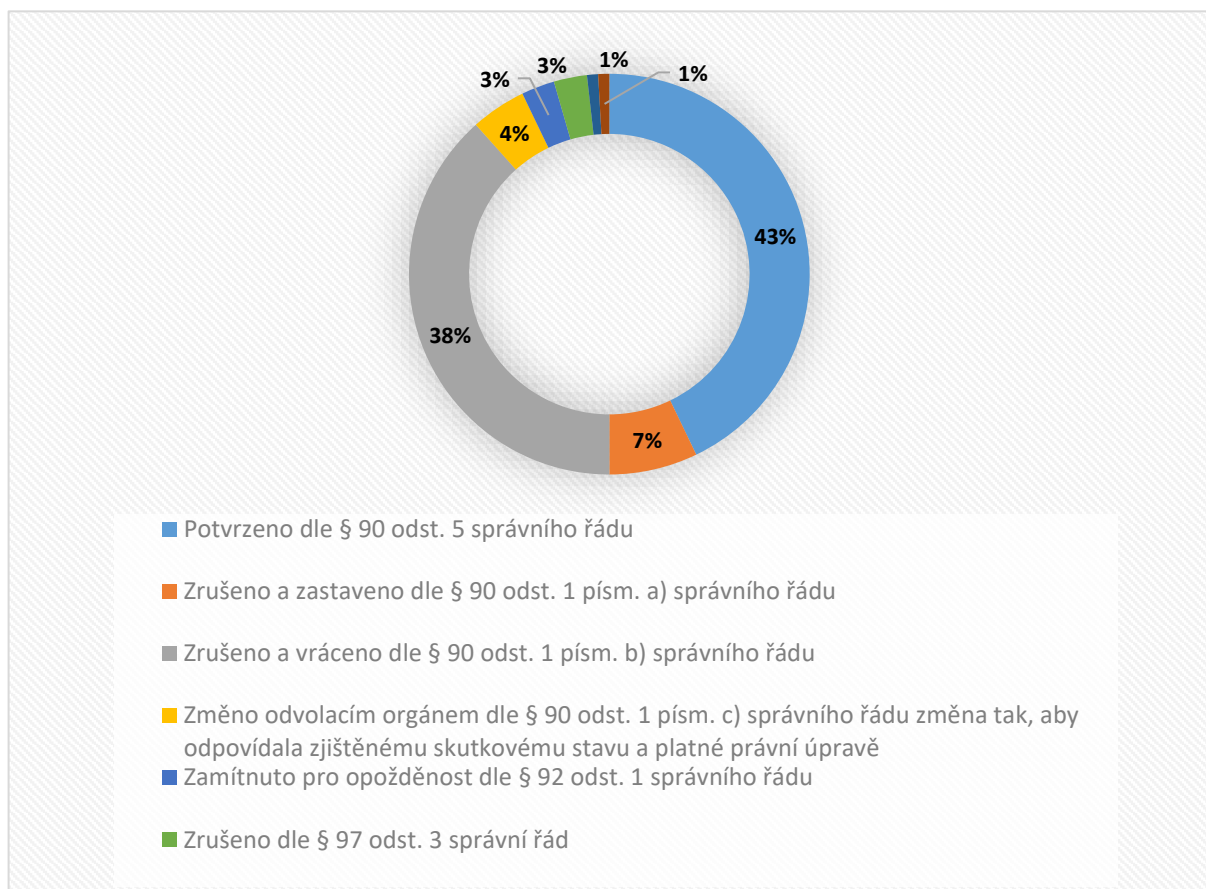

jež tvoří součást služebního příjmu §113 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů; mezi ně ovšem nepatří odměna za služební pohotovost § 123 téhož zákona“.

Tabulka č. 3: Rozhodovací praxe a judikatura ve věcech odměňování

Celkový počet rozhodnutí	115
Potvrzeno dle § 90 odst. 5 správního řádu	48
Zrušeno a zastaveno dle § 90 odst. 1 písm. a) správního řádu	8
Zrušeno a vráceno dle § 90 odst. 1 písm. b) správního řádu	46
Změno odvolacím orgánem dle § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu změna tak, aby odpovídala zjištěnému skutkovému stavu a platné právní úpravě	5
Zamítnuto pro opožděnost dle § 92 odst. 1 správního řádu	3
Zrušeno dle § 97 odst. 3 správní řád	3
Zrušeno a zastaveno dle § 90 odst. 4 a § 66 odst. 2 správní řád	1
Řízení zastaveno dle § 91 odst. 3 správního řádu	1

Graf č. 3: Rozhodovací praxe a judikatura ve věcech odměňování

4. Rozhodovací praxe a judikatura ve věcech podmínek výkonu služby

Oblast upravující podmínky výkonu služby je obsažena v hlavě páté zákona o státní službě. Zákon o státní službě odkazuje z velké části na právní úpravu obsaženou v zákoníku práce. Stejně tomu je v případě obecných zásad, jako je zásada rovného zacházení a zákazu diskriminace, které je třeba při výkonu státní služby respektovat.

Zákon o státní službě zahrnuje pod podmínky výkonu služby řešení otázky služební doby, doby odpočinku, služebního volna, vzdělávání státních zaměstnanců, náhrady výdajů v souvislosti s výkonem služby, bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, podmínek pro výkon služby a pro sladění rodinného a osobního života státních zaměstnanců s výkonem služby a výkon služby z jiného místa.

Právní úprava výkonu služby u příslušníků bezpečnostních sborů je pojata komplexněji a je inkorporována přímo do zákona o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů. Tato koncepce je pak patrná i v jiných oblastech, kde zákon o státní službě využívá delegační princip, zatímco zákon o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů upravuje problematiku přímo a nevzniká tak střet mezi soukromoprávní a veřejnoprávní úpravou.

Zákon o vojácích vedle podmínek výkonu služby v obecné rovině definuje také výkon služby samotný, když uvádí, že se jím rozumí plnění služebních povinností podle služebního zařazení a podle rozkazů nadřízeného. Za výkon služby lze též podle zákona o vojácích uznat činnost konanou z vlastní iniciativy v zájmu služby, nepotřebuje-li k ní voják zvláštní oprávnění nebo nekoná-li ji proti výslovnému zákazu nadřízeného.

Podle zákona o státní službě bylo náměstkem ministra vnitra pro státní službu v roce 2021 vydáno 22 rozhodnutí. Ve věci povolení služebního volna k individuálním studijním účelům se jednalo o 8 případů, z nichž 6 rozhodnutí bylo zrušeno a vráceno dle § 90 odst. 1 písm. b) správního řádu. Zbýlá dvě rozhodnutí byla změněna dle § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu. Ve věci povolení zvýšení vzdělání bylo rozhodnuto dvakrát, z nichž jednou potvrzeno dle § 90 odst. 5 správního řádu.

V případě rozhodování o povolení studijního volna zvažuje služební orgán hledisko zájmu státní služby, a tím i vhodnosti a účelnosti povolení studijního volna, tj. nejen to, zda se kompetence získávaná v rámci studijního volna týká znalostí a dovedností v činnostech vykonávaných na služebním místě a v oboru služby, ale zvažuje také případný odborný růst státního zaměstnance, v měřítku celého služebního úřadu, popřípadě na jiných služebních místech v témže oboru státní služby. Státní zaměstnanec nemá nárok na služební volno k individuálním studijním účelům dle § 108, pokud pro výkon své činnosti zevrubnou znalost nepotřebuje.

Mezi další rozhodnutí přijatá náměstkem ministra vnitra pro státní službu bylo v 9 případech povolení jiné výdělečné činnosti než služby; rozhodnutí bylo v 5 případech potvrzeno podle § 90 odst. 5 správního řádu a v ostatních případech bylo rozhodnutí zrušeno a vráceno nebo změněno.

Při posuzování žádosti o udělení souhlasu s výkonem jiné výdělečné činnosti než služby je třeba vycházet ze zásady, že státní zaměstnanci obecně mohou vykonávat jinou výdělečnou činnost než službu. Jde o promítnutí ústavně zaručeného práva vlastnit majetek, práva podnikat a provozovat jinou hospodářskou činnost. Podle čl. 26 odst. 1 LZPS „Každý má právo na svobodu, volbu povolání a přípravu k němu, jakož i právo podnikat a provozovat jinou hospodářskou činnost.“ Při omezení těchto práv je třeba vždy šetřit jejich podstatu a postupovat v rámci zásady proporcionality požadující, aby služební orgán zasahoval do těchto práv jen za podmínek stanovených zákonem a v rozsahu nezbytně nutném. Povolení jiné výdělečné činnosti než služby nesmí zároveň ohrožovat nebo být důvodně způsobilé ohrozit řádné plnění povinností státního zaměstnance, zejména pokud se jedná o povinnost nestranného výkonu služby a povinnost zdržet se všeho, co by mohlo ohrozit důvěru v tuto nestrannost, a dále povinnost zdržet se jednání, které by mohlo vést ke střetu veřejného zájmu se zájmy osobními. Pro neudělení souhlasu s jinou výdělečnou činností než službou postačí, pokud existuje možnost zneužití informací a poznatků, které státní zaměstnanec získává při výkonu služby. Nemusí jít tedy vždy o bezprostřední ohrožení vyplývající z konkrétního jednání státního zaměstnance.

Nejčastěji služební orgán pochybil tím, že neumožnil účastníkovi řízení, aby se s obsahem správního spisu před vydáním rozhodnutí seznámil a měl možnost navrhnout jeho doplnění či se k jeho obsahu vyjádřit a tímto porušil povinnost stanovenou v § 36 odst. 3 správního řádu.

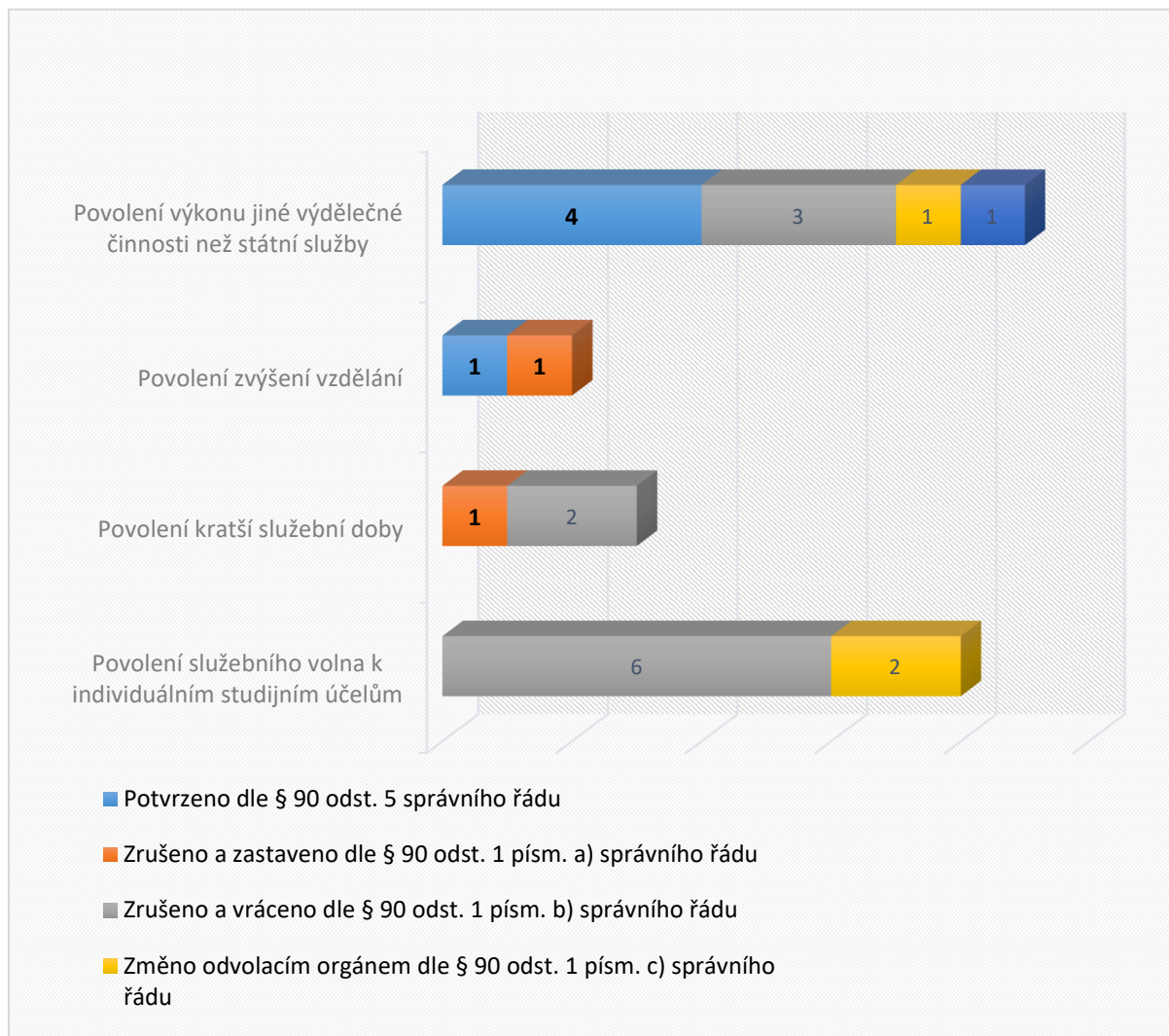
V oblasti judikatury podmínek výkonu služby příslušníků bezpečnostních sborů bylo rozhodnuto v osmi případech, přičemž šest rozhodnutí se týkalo služby přesčas. V pěti případech rozhodoval Nejvyšší správní soud, kdy ve třech případech kasační stížnost zamítl, a v jednom případě rozhodoval Městský soud v Praze, přičemž bylo napadené rozhodnutí zrušeno a vráceno k dalšímu řízení. „K zákonnosti oznámení změny rozvržení doby služby ve lhůtě kratší tří dnů před nástupem do služby, je třeba nenadále, náhlé, akutní potřeby služby.“

Tabulka č. 4: Rozhodnutí ve věcech podmínek výkonu služby

Celkový počet rozhodnutí	22
Potvrzeno dle § 90 odst. 5 správního řádu	5
Zrušeno a zastaveno dle § 90 odst. 1 písm. a) správního řádu	1
Zrušeno a vráceno dle § 90 odst. 1 písm. b) správního řádu	12
Změno odvolacím orgánem dle § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu změna tak, aby odpovídala zjištěnému skutkovému stavu a platné právní úpravě	3
Zrušeno a zastaveno dle § 90 odst. 4 a § 66 odst. 2 správní řád	1

Graf č. č: Počty rozhodnutí ve věcech podmínek výkonu služby

5. Rozhodovací praxe ve věcech řízení služby

Řízení ve věcech služby upravuje ustanovení § 159 a násl. zákona o státní službě a, nestanoví-li zákon jinak, v řízení ve věcech služby se postupuje podle obecné úpravy obsažené ve správním řádu. Ustanovení § 159 zákona o státní službě obsahuje taxativní výčet typů řízení, na které se ustanovení o řízení ve věcech služby vztahují a naopak nevztahují.

Náměstek ministra vnitra pro státní službu rozhodoval především v procesních otázkách týkajících se předběžného opatření, náhrady nákladů řízení nebo povinnosti k úhradě škody.

Ve věci předběžného opatření byla řešena změna systemizace schválená vládou. Systemizace neurčuje konkrétní služební místa, která mají být zrušena, ale určuje pouze počty služebních míst a služebních míst představených charakterizovaných platovými třídami pro konkrétní služební úřad, o čemž se vydá služební předpis. Žádost účastníka řízení o předběžné opatření musí být vždy natolik konkrétní, aby případné předběžné opatření mohlo dostatečně spolehlivě buď prozatímně upravit poměry účastníků řízení a nebo zabránit ohrožení výkonu exekuce.

Náměstek pro státní službu je sice organizačně zařazen v Ministerstvu vnitra, rozhodování ve věcech služebního poměru ale není zákonem svěřeno Ministerstvu vnitra jako správnímu orgánu, ale služebnímu orgánu podle § 162 zákona o státní službě. Z výše uvedeného vyplývá, že proti rozhodnutí náměstka pro státní službu ve věci služebního poměru vydaném v prvním stupni nelze podat rozklad, neboť služební orgán není výslovně uveden v § 152 odst. 1 správního řádu. Opravným prostředkem proti rozhodnutí náměstka pro státní službu je tak odvolání podle § 81 odst. 1 správního řádu, čemuž odpovídá i úprava zákona o státní službě, konkrétně ustanovení § 168 a § 162 odst. 4 písm. a) zákona o státní službě.

„Pokud služební orgán překládá státního zaměstnance na volné služební místo podle § 47, nevyhlašuje výběrové řízení a rozhodnutí o přeložení na takové služební místo služební orgán vydá bez vedení výběrového řízení. Neznamená to však, že na služební místo, na kterém je vykonávána služba podle § 47 zákona o státní službě, nelze vyhlásit výběrové řízení. S ohledem na skutečnost, že přeložení k výkonu služby je časově omezené opatření, je vyhlášení výběrového řízení k zajištění dlouhodobého obsazení tohoto služebního místa zcela zákonným a logickým postupem. K tomu náměstek ministra vnitra pro státní službu uvádí, že přeložení není postupem, kterým se podle zákona o státní službě obsazuje natrvalo služební místo, ale postupem, kterým se na určitém služebním místě nebo ve vztahu k určité agendě zajišťuje výkon služby po dobu nezbytně nutnou“.

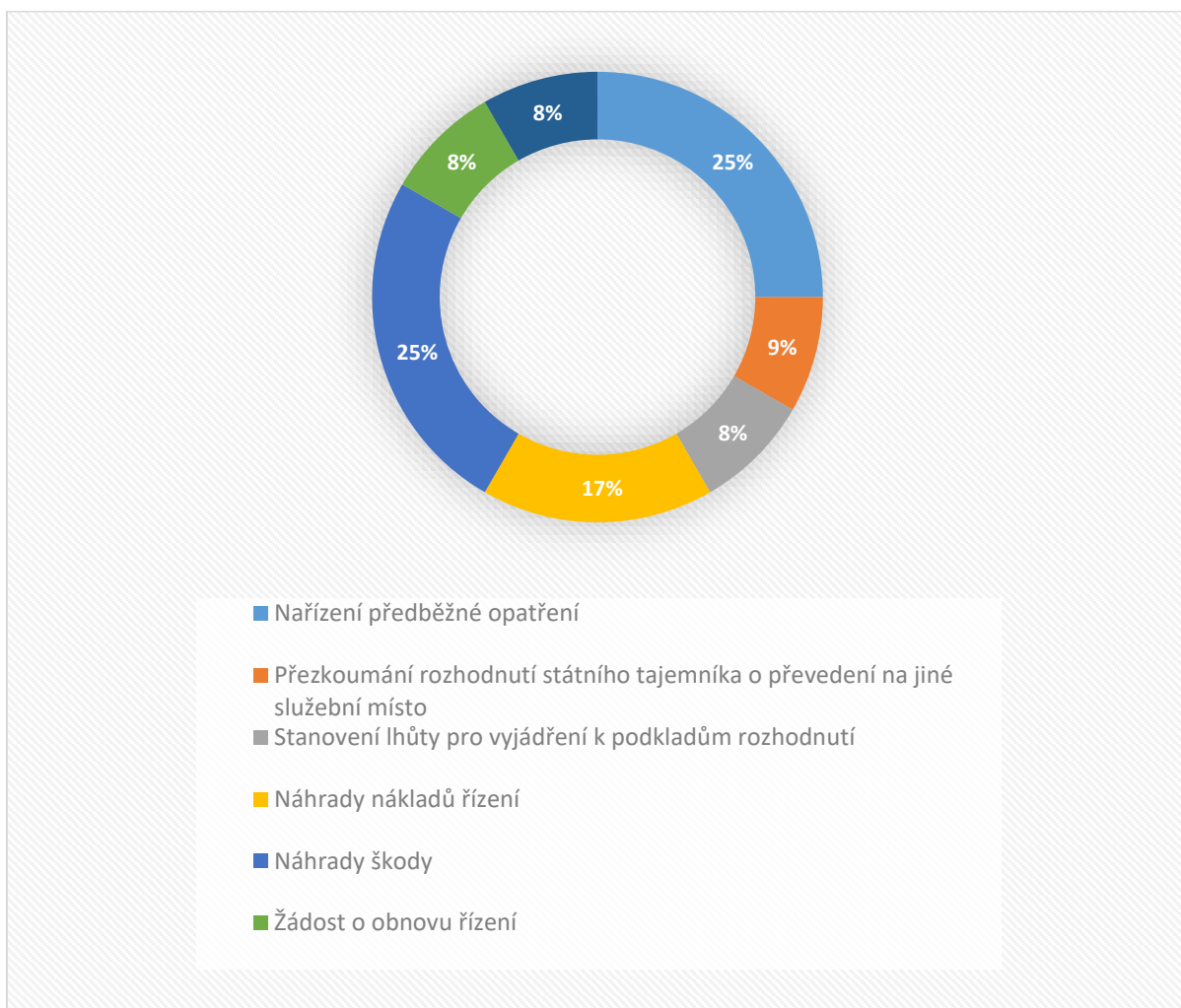
Náměstkem ministra vnitra pro státní službu bylo zrušeno, vráceno, zamítnuto či zastaveno pět rozhodnutí a sedm rozhodnutí bylo odvolacím orgánem potvrzeno.

V roce 2021 nebyla publikována žádná soudní rozhodnutí týkající se řízení ve věcech služby a podle zákona o státní službě, zákona o vojácích z povolání a zákona o bezpečnostních sborech.

Tabulka č. 5: Rozhodnutí ve věci řízení služby

Celkový počet rozhodnutí	12
Potvrzeno dle § 90 odst. 5 správního řádu	7
Zrušeno a zastaveno dle § 90 odst. 1 písm. a) správního řádu	2
Změno odvolacím orgánem dle § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu změna tak, aby odpovídala zjištěnému skutkovému stavu a platné právní úpravě	1
Zamítnuto pro opožděnost dle § 92 odst. 1 správního řádu	1
Zrušeno dle § 97 odst. 3 správní řád	1

Graf č. 5: Rozhodovací praxe ve věcech řízení služby

6. Rozhodovací praxe a judikatura ve věcech skončení služebního poměru

Služební poměr může skončit podle § 71 zákona o státní službě na základě právní skutečnosti předpokládané zákonem a rozhodnutím služebního orgánu podle § 72. Náměstek ministra vnitra pro státní službu rozhodoval v roce 2021 ve věci skončení služebního poměru celkem čtrnáctkrát, přičemž v devíti případech rozhodnutí služebního orgánu potvrdil, ve třech případech zrušil a v jednom případě bylo odvolání zamítnuto pro opožděnost dle § 92 odst. 1 správního řádu a v jednom případě zrušeno a řízení zastaveno dle § 90 odst. 1. správního řádu. Nejčastějším důvodem pro skončení služebního poměru bylo v napadnutých rozhodnutích marné uplynutí doby, po kterou byl státní zaměstnanec zařazen mimo výkon služby z organizačních důvodů stanovené v § 72 odst. 1 písm. d) zákona o státní službě.

„Důvody, které vedou státního zaměstnance k podání žádosti o skončení služebního poměru, nemají vliv na to, zda služební orgán účastníku řízení vyhoví, či nikoliv. Služební orgán v předmětném řízení

pouze posuzuje splnění zákonem stanovených náležitostí žádosti o skončení služebního poměru a při splnění podmínek pro vydání rozhodnutí má povinnost žádosti ve lhůtě vyhovět. Pokud by služební orgán o skončení služebního poměru na základě žádosti účastníka řízení nerozhodl, nebo by rozhodl o skončení služebního poměru k datu pozdějšímu, než bylo datum uvedené v napadeném rozhodnutí, postupoval by v rozporu nejen s § 73 zákona o státní službě, ale též v rozporu s čl. 9 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, podle něhož nikdo nesmí být podroben nuceným pracím nebo službám“.

„Je vyloučeno převedení státního zaměstnance na služební místo, na které je již vyhlášeno výběrové řízení, neboť v takovém případě nemohou být tato služební místa považována za volná a vhodná pro účely vydání rozhodnutí o převedení. Zrušení vyhlášeného výběrového řízení z důvodu postupu podle § 61 zákona o státní službě zákon neumožňuje, a proto na takové služební místo nemůže být nahlíženo jako na volné a vhodné služební místo, na které by mohl být účastník řízení převeden“.

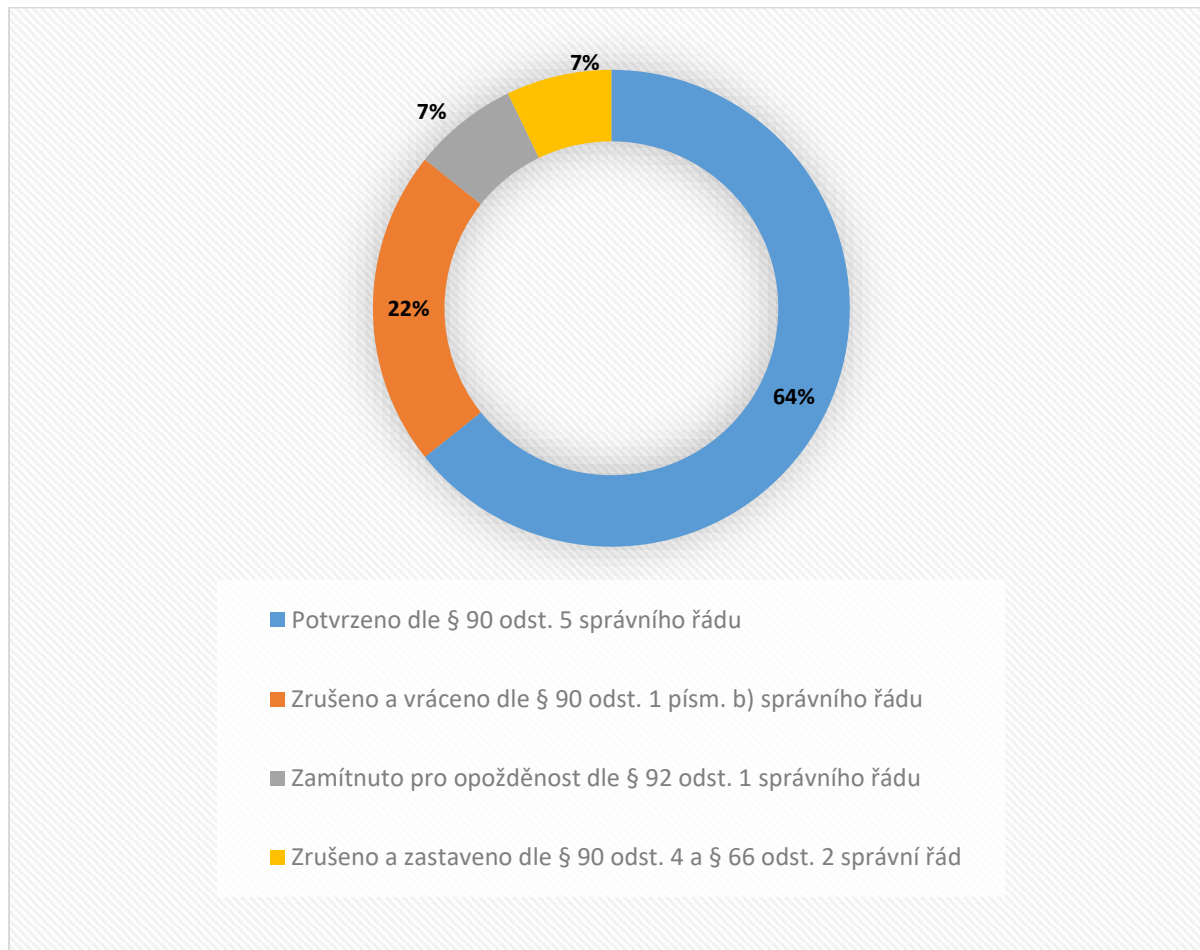
Ve věci skončení služebního poměru příslušníků bezpečnostních sborů bylo v roce 2021 publikováno celkem deset soudních rozhodnutí. Sedm rozhodnutí vydal Městský soud v Praze, který ve čtyřech případech žalobu zamítl a ve třech případech rozhodnutí zrušil a věc vrátil k dalšímu projednání. Dvě rozhodnutí vydal Krajský soud v Praze, který žalobu v obou případech zamítl. Nejvyšší správní soud rozhodoval ve věci skončení služebního poměru pouze jednou, kdy byla žaloba týkající se stanovení výsluhového příspěvku zamítnuta.

Tabulka č. 6: Rozhodnutí ve věci skončení služebního poměru

Celkový počet rozhodnutí	14
Potvrzeno dle § 90 odst. 5 správního řádu	9
Zrušeno a vráceno dle § 90 odst. 1 písm. b) správního řádu	3
Zamítnuto pro opožděnost dle § 92 odst. 1 správního řádu	1
Zrušeno a zastaveno dle § 90 odst. 4 a § 66 odst. 2 správní řád	1

Graf č. 6: Rozhodnutí ve věci skončení služebního poměru

7. Rozhodovací praxe a judikatura ve věcech kárné odpovědnosti

Kárnou odpovědnost státních zaměstnanců řeší část čtvrtá zákona o státní službě. Kárná odpovědnost nastává v případě zaviněného porušení služební kázně, kterou se rozumí řádné plnění povinností státního zaměstnance vyplývajících mu z právních předpisů, které se vztahují ke službě v jím vykonávaném oboru služby, ze služebních předpisů a z příkazů.

Dodržování služební kázně patří mezi základní povinnosti i v případě příslušníka bezpečnostního sboru, kde je kárná odpovědnost řešena v části čtvrté zákona o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů. Kárná odpovědnost zde nastává při porušení služební povinnosti, když se příslušník dopustí kázeňského přestupku. Zákon o vojácích z povolání upravuje kárnou odpovědnost v části třetí. Kázeňským přestupkem se rozumí zaviněné jednání, které je v rozporu s právními předpisy nebo vojenskými řády, předpisy a rozkazy, není-li trestné podle zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákona, ve znění pozdějších předpisů. Rozdíly v právní úpravě mezi jednotlivými zákony jsou nejen

v terminologii, při porušení služební kázně se státní zaměstnanec dopouští kárného provinění, přičemž příslušníci bezpečnostních sborů a vojáci z povolání se dopouští kázeňského přestupku.

Žádné z analyzovaných rozhodnutí náměstka ministra vnitra pro státní službu se netýkalo kárné odpovědnosti státních zaměstnanců. Byla analyzována celkem tři soudní rozhodnutí vztahující se k příslušníkům bezpečnostních sborů ve věci kázeňské odpovědnosti.

8. Rozhodovací praxe a judikatura ve věcech náhrady škody

Odpovědnost za škodu je v zákoně o státní službě řešena odkazem na právní úpravu obsaženou v zákoníku práce. Odpovědnost za škodu je rozdělena na odpovědnost státního zaměstnance za škodu a na odpovědnost služebního úřadu za škodu. Odpovědnost státního zaměstnance lze dále dělit na odpovědnost obecnou a zvláštní. Náhrada škody u příslušníků bezpečnostních sborů je upravena v části sedmé zákona o příslušnících bezpečnostních sborů a je rovněž rozdělena na odpovědnost příslušníka a na odpovědnost bezpečnostního sboru za škodu.

Obdobně upravuje náhradu škody zákon o vojácích z povolání, a to v části sedmé, přičemž ji dělí na odpovědnost vojáka a odpovědnost státu za škodu způsobenou vojákově.

V roce 2021 nebylo zveřejněno žádné soudní rozhodnutí ve věci náhrady škody u příslušníků bezpečnostních sborů ani u vojáků z povolání.

ZÁVĚR

Z analýzy rozhodovací praxe a judikatury v oblasti státní služby dle zákona o státní službě a služebních poměrů dle zákona o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů a zákona o vojácích z povolání vyplynulo, že rozhodovací praxe je nejobsáhlejší ve věcech zákona o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů.